

NOTAT

Direkte 38665599

Til: Regionsrådet

Dato: 10. marts 2023

Faktuelle bemærkninger til brug for medlemsforslag om brev til Movia og transportministeren om ikke at lade taksterne stige i den kollektive trafik

På baggrund af takststigning i den kollektive trafik gennemført januar 2023 samt varslet senere yderligere takststigninger i den kollektive trafik foreslår Enhedslisten, at der sendes et brev til Movia og Transportministeren med opfordring til at tage nødvendige foranstaltninger for at undgå takststigningerne i den kollektive trafik.

Takststigninger i den kollektive trafik begrænses af takststigningsloftet. Takststigningsloftet følger et omkostningsbaseret indeks og fastsættes af Trafikstyrelsen. Da de generelle omkostninger i det danske samfund i mange år har udviklet sig langsomt, har der, siden takststigningsloftet blev indført i 2008, heller ikke været gennemført markante takststigninger i den kollektive trafik. Den seneste økonomiske udvikling i samfundet har imidlertid givet anledning til, at der nu er plads under takststigningsloftet til at lade priserne stige.

Takststigningsloftet omfatter alle trafikselskaberne i Danmark og udmøntes i takstfællesskaberne i hhv. Øst- og Vestdanmark. I Østdanmark besluttet udmøntningen i DOT-samarbejdet bestående af DSB, Movia og Metroselskabet.

Omkostningsudviklingen i samfundet påvirker også den kollektive trafik, hvor omkostninger på løn, brændstof, rente og eftervirkningerne af Covid-19 har gjort det dyrere for kommuner og regioner at sikre den kollektive trafikbetjening. For Region Hovedstaden er det i mindre grad eftervirkningerne af Covid-19, der nu påvirker økonomien til den kollektive trafik sammenlignet med de

EN DEL AF

**GREATER
CoPENHAGEN**

tre andre faktorer, men alt andet lige bliver økonomien forbedret også for den regionale trafik, når passagertallet er helt tilbage på niveau med før Covid-19.

De stigende omkostninger til kollektiv transport medfører, at flere kommuner og regioner undersøger muligheder for at spare i den kollektive trafik og uden de planlagte takststigninger eller tilsvarende økonomisk kompensation, vil de øgede omkostninger formentlig medføre betydelige reduktioner i den kollektive trafikbetjening. Det påvirker sammenhængen i den kollektive trafik og historisk har tilsvarende øvelser haft efterfølgende konsekvenser med passagertab, yderligere faldende indtægter og deraf følgende yderligere besparelser i årene efter.

Ved at lade taksterne følge den økonomiske udvikling i samfundet, vil nogle passagerer falde fra, men det vil samlet øge indtægterne og dermed begrænse behovet for besparelser og dermed reduktioner i den kollektive trafik. Hvis regioner og kommuner via et statsligt tilskud til den kollektive trafik kan opretholde serviceniveauet uden at skulle hæve taksterne, vil den kollektive trafiks konkurrencedygtighed stige og der vil være bedre mulighed for at opbygge en positiv passagerudvikling i årene der kommer.

Det er således Trafikstyrelsen, der fastsætter takststigningsloftet, mens trafikselskaberne udmønter det. Hvor det øst for Storebælt udmøntes via DOT-samarbejdet vil der være tilsvarende behov for evt. forhøjet tilskud fra staten i de øvrige landsdele, hvis takststigningerne og/eller reduktionerne i den kollektive trafik skal undgås.

Danske Regioner har sammen med KL skrevet til transportministeren i januar 2023 med anmodning om udvidet låneadgang for de regionale trafikselskaber samt om mulighed for at fremrykke takststigninger. Derudover har Region Hovedstaden i velkomstbrev til transportministeren sendt 1. februar 2023 gjort ministeren opmærksom på at udviklingen i brændstofpriser, rente og inflation risikerer at få varige konsekvenser for den regionale kollektive trafik.

Forretningsudvalget godkendte på møde 24. januar 2023 en sag om øget tilskud til Movia i 2023. Af sagen fremgik, at takststigninger er en del af håndteringen af det forhøjede tilskud til Movia.